

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO APYLINKĖS TEISME ATLIKTO RIBOTOS APIMTIES FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. vasario 27 d. Nr. FA-P-34-4-17
Vilnius

Auditas atliktas, vykdamas
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
2009-01-21 pavedimą Nr. P-34-4

Auditą atliko vyriausiasis valstybinis auditorius
Arūnas Juozas Gabrilavičius

Auditas pradėtas 2009-01-21
Auditas baigtas 2009-02-27

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo	5
1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	5
1.2. Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų suteikimo teisėjams	7
1.3. Dėl vienkartinių priemonių skyrimo teisėjams	7
1.4. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo	9
2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	9
2.1. Dėl priemonių ir priedų skyrimo valstybės tarnautojams	9
2.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams	10
3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo	10
4. Rekomendacijos teismui	<u>11</u>

IŽANGA

Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. sausio 20 d. nutarimu Nr. XI-155 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti valstybinį auditą“ pavedė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų (darbo užmokesčio fondo) valstybinį auditą Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose.

Ribotos apimties valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo pavedimu² atliko vyriausiasis valstybinis auditorius Arūnas Juozas Gabrielavičius.

Audito tikslas – įvertinti 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo teisėtumą.

Audituotas subjektas – Anykščių rajono apylinkės teismas (toliau – teismas), adresas: A. Barausko a. 10, Anykščiai. Identifikavimo kodas – 191444795.

Audituojamu laikotarpiu teismui vadovavo pirmininkė Zita Gavėnienė, vyriausiąja finansininke dirbo Rima Meškauskaitė.

Šioje audito ataskaitoje pateikiame tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, kurie bus susisteminti ir rekomendacijos dėl jų (išskyrus dalykus, kurie taikomi tik šiam teismui) bus pateiktos valstybinio finansinio (teisėtumo) audito, atlikto Lietuvos Respublikos bendrosios kompetencijos ir administraciniuose teismuose, rezultatų apibendrinimo ataskaitoje.

Šio ribotos apimties valstybinio finansinio (teisėtumo) audito metu apsiribojome teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų darbo užmokesčiui panaudotų valstybės biudžeto lėšų teisėtumo vertinimu. Nevertinome teismo 2008 metų finansinėje atskaitomybėje ir kitose ataskaitose pateiktų duomenų, neatlikome audito procedūrų jų tikrumui ir teisingumui įvertinti, nes tai nėra šio audito tikslas, todėl nuomonės apie tai nepareiškiamo ir valstybinio audito išvados nepateikiame.

¹ Valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 21 d. įsakymas Nr. V-12 „Dėl valstybės kontrolieriaus 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. V-8 patvirtintos 2009 metų valstybinio audito programos papildymo“, 1 p.

² Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojo 2009 m. sausio 21 d. pavedimas Nr. P-34-4.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamas teismo 2008 metais teisėjų atlyginimams ir vienkartinėms priemokoms, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumas.

Teismui 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 1 101,0 tūkst. Lt (iš jų – 716,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) valstybės biudžeto asignavimų programoms vykdyti, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ – 0,7 tūkst. Lt (iš jų – 0,5 tūkst. Lt darbo užmokesčiui) minimaliajai mėnesinei algai padidinti.

Teisėjų taryba, vadovaudamasi 2007 m. gruodžio 14 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-209, kuriuo buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto asignavimai teismams, 2008 m. sausio 15 d. raštu Nr. 36P-6-(7.1.10) nurodė, kad teismui 2008 metų valstybės biudžeto asignavimų sumoje numatyta 42,0 tūkst. Lt (iš jų 32,0 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 10 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) tikslinių dalinių asignavimų rengiamam Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymui įgyvendinti ir jų negalima naudoti iki įsigalios šis įstatymas.

Teismas 2008 metais vykdė programą „Bylų nagrinėjimas“ (kodas 1.2), kuriai teismas iš valstybės biudžeto 2008 metais gavo ir panaudojo 1 073,4 tūkst. Lt asignavimų.

Teismas programai „Bylų nagrinėjimas“ vykdyti 2008 metais gavo ir panaudojo 716,4 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 222,5 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

2008 metais Teisėjų atlyginimų įstatymo⁵ nuostatomis įgyvendinti (teisėjų atlyginimui padidinti ir vienkartinėms priemokoms) teismas panaudojo 41,4 tūkst. Lt (iš jų 31,6 tūkst. Lt darbo užmokesčiui (įskaitant vienkartinės priemokas) ir 9,8 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms) valstybės biudžeto asignavimų, arba 0,6 tūkst. Lt mažiau nei buvo numatyta minėtame Teisėjų tarybos rašte.

Teismo kreditinis įsiskolinimas už prekes ir paslaugas 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 0,4 tūkst. Lt, debetinio įsiskolinimo nebuvo.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶.

Atlikę teismui skirtų valstybės biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui vidaus kontrolės aplinkos tyrimą, audito įrodymus darbo užmokesčio panaudojimo teisėtumo vertinimui

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2007 m. gruodžio 6 d. įstatymo Nr. X-1353 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-06 nutarimas Nr. 90.

⁵ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

surinkome atlikę tik savarankiškas audito procedūras teisėjų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčio srityse.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumo

Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu⁷ nustatytas teismo teisėjų skaičius – 4. Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos 3 teisėjų pareigybės.

Teismas 2008 metais panaudojo 309,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų teisėjų darbo užmokesčiui ir 95,9 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms, iš jų:

– 249,5 tūkst. Lt nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 77,3 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms (iki Teisėjų atlyginimų įstatymo įsigaliojimo⁸).

– 60,0 tūkst. Lt nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. apskaičiuotam teisėjų darbo užmokesčiui ir 18,6 tūkst. Lt nuo jo apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms, (iš šių sumų – 22,1 tūkst. Lt teisėjų vienkartinėms priemokoms ir 6,8 tūkst. Lt nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms).

1.1. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

Vertindami teisėjų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą, nustatėme, kad nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokestį teismas skaičiavo atsižvelgdamas į teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimą aiškinančius Teismų tarybos nutarimus⁹, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės¹⁰ nutarimais, kurie reglamentuoja teisėjų tarnybinių atlyginimų koeficientus, tarnybinių atlyginimų priedų už ištarnautą laiką kintamus dydžius.

⁷ Lietuvos Respublikos Prezidento 2004 m. lapkričio 10 d. dekretas Nr. 129 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, 2008-11-06 Nr. X-1771 (įsigaliojo nuo 2008 m. lapkričio 15 d.).

⁹ Teismų tarybos 2003-03-07 nutarimas Nr. 84, 2003-06-06 nutarimas Nr. 113 ir 2004-04-02 nutarimas Nr. 207.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtavokos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal Teismų įstatymo¹¹ nuostatas teisėjų darbo užmokestis (nuo 2008-11-15 teisėjų atlyginimas) nustatomas įstatymu. Teisėjų darbo užmokestis iki 2008 m. lapkričio 14 d. buvo reglamentuojamas Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymu, o nuo 2008 m. lapkričio 15 d. – Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymu.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2001 m. liepos 12 d. nutarimo konstatuojamosios II dalies 1 punkte nurodė, kad minėtuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose¹² nustatytas teisinis reguliavimas nebegalioja nuo Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo įsigaliojimo. Konstitucinis Teismas šiame nutarime konstatavo, kad Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos dėl teisėjų darbo užmokesčio mažinimo prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsniui, 109 straipsniui, 114 straipsnio 1 daliai ir Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintam teisinės valstybės principui, todėl teisėjų darbo užmokesčio apskaičiavimui netaikomos.

Nuo šio Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimo paskelbimo dienos minėtos Valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatos iki 2008 m. lapkričio 14 d. nebuvo nei pakeistos, nei pripažintos netekusiomis galios.

Lietuvos Respublikos Seimas, siekdamas sutvarkyti teisėjų darbo apmokėjimo reglamentavimą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimus,¹³ 2008 m. lapkričio 6 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo pavadinimo, 1, 2, 3, 4, 5, 7 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymą, kuriais teisėjų darbo apmokėjimo nuostatos nuo 2008 m. lapkričio 15 d. buvo perkeltos į Teisėjų atlyginimų įstatymą.

Kadangi iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčio dydžio nustatymas nebuvo aiškiai reglamentuotas teisės aktais, negalėjome įvertinti nuo 2008 m. sausio 1 d. iki 2008 m. lapkričio 14 d. teisėjų darbo užmokesčiui – 249,5 tūkst. Lt ir socialinio draudimo įmokoms – 77,3 tūkst. Lt teismo panaudotų valstybės biudžeto asignavimų teisėtumo.

¹¹ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 96 str. 1 d.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997-06-24 nutarimas Nr. 666 „Dėl Lietuvos Respublikos teismų teisėjų, prokuratūros sistemos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pareigūnų bei kitų darbuotojų darbo apmokėjimo“; 1999-12-28 nutarimas Nr. 1494 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. birželio 30 d. nutarimo Nr. 689 „Dėl teisėtarnos, teisės saugos ir kontrolės institucijų vadovaujančiųjų pareigūnų ir valdininkų darbo apmokėjimo“ dalinio pakeitimo“.

¹³ Įstatymų projektų reg. Nr. XP-3117-XP-3120 aiškinamasis raštas, http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=320851

1.2. Dėl papildomų mokamų kasmetinių atostogų suteikimo teisėjams

Teismų įstatyme¹⁴ iki 2008 m. rugpjūčio 31 d. galiojo nuostata, kad teisėjams už pareigų vykdymą po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, gali būti kompensuojama suteikiant iki 14 kalendorinių dienų papildomų mokamų kasmetinių atostogų.

Teisme teisėjams už budėjimus 2008 metais poilsio ir švenčių dienomis nebuvo suteiktos papildomos atostogos.

1.3. Dėl vienkartinių priemokų skyrimo teisėjams

Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kad bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų teisėjams metų pabaigoje už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis atliekant teisėjo funkcijas, nurodytas Baudžiamojo proceso kodekse, Civilinio proceso kodekse bei kituose įstatymuose, išmokama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka. Šiame straipsnyje nurodytų priemokų dydžių nustatymo ir išmokėjimo sąlygas ir tvarką pavesta nustatyti Teisėjų tarybai. Pagal Teisėjų tarybos nutarimu¹⁵ patvirtinto Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punktą, vienkartinė priemoka teisėjams išmokama, jei teisėjai dėl darbo krūvio teisme dirba po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis, jei dėl procesinių veiksmų atlikimo teisėjai dirba poilsio ir švenčių dienomis pagal teismo administracijos nustatytą grafiką, jei po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis dalyvauja teismų savivaldos institucijų darbe ar atlieka šių institucijų pavestas užduotis, taip pat vykdant teismų administracinės veiklos priežiūros funkcijas bei tais atvejais, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta teisėjų etatų sąrašė.

Teismo pirmininkas, vadovaudamasis Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 str., 2008 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. A-70 teisėjams ir sau paskyrė 100 proc. pareiginės algos dydžio vienkartinės priemokas. Šiame įsakyme buvo nurodyta, kad vienkartinės priemokos skiriamos už darbą po darbo valandų, poilsio ar švenčių dienomis pagal teismo administracijos nustatytą grafiką (už budėjimus), esant didesniam darbo krūviui, kai kalendoriniais metais teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta etatų sąrašė. Šioms priemokoms teisme panaudota 22 105 Lt, o nuo jų apskaičiuotoms socialinio draudimo įmokoms – 6848,13 Lt valstybės biudžeto asignavimų.

¹⁴ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas, 1994-05-31 Nr. I-480 (su vėlesniais pakeitimais), 98 str. 2 d.

¹⁵ Teisėjų tarybos 2008-12-05 nutarimas Nr. 13P-211-(7.1.2).

Atkreiptinas dėmesys, kad teismo pirmininko įsakyme nurodoma, jog vienkartinės priemokos paskirtos ne tik už teisėjų budėjimus, bet ir už didesnę darbo krūvį, kai teisme dirbo mažiau teisėjų, nei nustatyta etatų sąraše, tačiau pagal Teisėjų atlyginimų įstatymo 6 straipsnį ir Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punktą vienkartinės priemokos skiriamos tik tuo atveju, jei dėl padidėjusio darbo krūvio teisme buvo dirbama po darbo valandų, poilsio ir švenčių dienomis.

Audito metu nustatėme, kad 2008 metais teisme buvo patvirtinti teisėjų budėjimo grafikai, tačiau teismo darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose nebuvo žymimas teisėjų budėjimo laikas bei kitas teisėjų darbas poilsio ir švenčių dienomis.

Teisėjų taryba¹⁶ Valstybės kontrolei yra nurodžiusi, kad pagal Vienkartinės priemokos teisėjams nustatymo ir išmokėjimo sąlygų bei tvarkos aprašo 2008 metams 5 punkto nuostatas, apylinkių teismų teisėjų darbas pagal grafiką yra teisėjo faktiškai atliekamos funkcijos. Atkreipė dėmesį, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/88/EB darbo laikas apibrėžiamas kaip bet koks laikas, kai darbuotojas yra darbo vietoje, darbdavio žinioje ir vykdo savo veiklą arba atlieka pareigas pagal nacionalinės teisės aktus ir (arba) praktiką.

Atkreiptinas dėmesys, kad teisėjų viršvalandinio darbo, darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaita, kai pagal Teismų įstatymą¹⁷ iki 2008 m. rugpjūčio 31 d. teisėjams buvo numatytos papildomos mokamos kasmetinės atostogos, buvo reglamentuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁸ patvirtintoje Papildomų mokamų kasmetinių atostogų teisėjams suteikimo tvarkoje. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 147 str. 1 d. nustatyta, kad kiekvieno darbuotojo darbo ir poilsio laiko paskirstymas (kaita) per parą, savaitę ar apskaitinį laikotarpį, taip pat kasdieninio darbo (pamainos) pradžia ir pabaiga nustatoma pagal įmonės, įstaigos, organizacijos darbo tvarkos taisykles. Šio straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad darbuotojų dirbtas darbo laikas žymimas Vyriausybės patvirtintos pavyzdinės formos darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose.

Teismas turėtų sukurti šio darbo laiko apskaitos sistemą, kuri užtikrintų tikslią kiekvieno teisėjo dirbtų viršvalandžių, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

¹⁶ 2009-02-12 raštas Nr. 36P-43-(71.10).

¹⁷ Lietuvos Respublikos teismų įstatymas (2002-01-24 įstatymo Nr. IX-732 redakcija), 98 str. 2 d.

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-06 nutarimas Nr. 828.

1.4. Dėl teisėjų darbo užmokesčio dydžio nuo 2008 m. lapkričio 15 d. iki 2008 m. gruodžio 31 d. nustatymo ir asignavimų panaudojimo vertinimo

2008 m. lapkričio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos teisėjų atlyginimų įstatymas, kuris nustatė teisėjų atlyginimų dydžius ir jų skaičiavimo tvarką.

Išskyrus ataskaitos 1.3 p. nurodytus pastebėjimus dėl vienkartinių priemonų skyrimo, reikšmingų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, apskaičiuojant ir išmokant teisėjų atlyginimą, nenustatyta.

2. Dėl valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos visos 9 valstybės tarnautojų pareigybės.

Teismas, vadovaudamasis Valstybės tarnybos įstatymu, 2008 metais valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui panaudojo 294,7 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš jų: 48,8 tūkst. Lt priedams, 13,5 tūkst. Lt priemonoms ir 91,3 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

2.1. Dėl priemonų ir priedų skyrimo valstybės tarnautojams

Teismo pirmininko 2008 m. lapkričio 20 d. įsakymu Nr. A-65 valstybės tarnautojams buvo paskirtos priemonos už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą. Audito metu nustatyta, kad skyrus šias priemokas, dviem valstybės tarnautojams šių priemonų ir priedų už kvalifikacinę klasę suma viršijo 70 proc. pareiginės algos. Taip buvo pažeistas Valstybės tarnybos įstatymas¹⁹. Dėl šios priežasties valstybės tarnautojams buvo apskaičiuotas ir išmokėtas 195,83 Lt didesnis darbo užmokestis.

Kitų klaidų, neatitikimų ir pažeidimų, naudojant biudžeto asignavimus valstybės tarnautojų darbo užmokesčiui, nenustatyta.

Teisme dviem valstybės tarnautojams paskirtų priemonų ir priedų už kvalifikacinę klasę suma viršijo 70 proc. pareiginės algos. Todėl 195,83 Lt didesnis darbo užmokestis jiems buvo apskaičiuotas ir išmokėtas pažeidžiant Valstybės tarnybos įstatymą.

¹⁹ Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, 1999-07-08 Nr. VIII-1316 (su vėlesniais pakeitimais), 23 str. 2 p.

2.2. Dėl vienkartinių piniginių išmokų skyrimo valstybės tarnautojams

2008 m. gruodžio 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė posėdžio protokolu pritarė nuostatai, kad 2008 metais vienkartinės piniginės išmokos valstybės tarnautojams iš valstybės ir savivaldybių institucijos ar įstaigos sutaupytų darbo užmokesčio lėšų nebūtų mokamos. Pažymėtina, kad teismo valstybės tarnautojams vienkartinės piniginės išmokos nebuvo skirtos.

3. Dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo

Teisme 2008 m. gruodžio 31 d. buvo patvirtintos dirbančių pagal darbo sutartis 8 darbuotojų pareigybės, dirbo 7 darbuotojai.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁰, 2008 metais panaudojo 112,2 tūkst. Lt asignavimų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui, iš jų: 15,7 tūkst. Lt priedams, 0,5 tūkst. Lt vienkartinėms piniginėms išmokoms ir 34,8 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms. Vienkartinės piniginės išmokos po 2008 m. gruodžio 15 d. darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, nebuvo skirtos.

Reikšmingų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų dėl biudžeto asignavimų naudojimo darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui nenustatyta.

Pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą²¹ teismo pirmininkas, kaip asignavimų valdytojas, yra atsakingas už jam paskirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą pagal tikslinę paskirtį, už buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą bei pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus, o pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės²² įstaigos vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka bei tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę ir išankstinę finansų kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

²⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 d. nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas 5 str. 1 d. 1 p. ir 7 str. 1 ir 3 p.

²² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės, 20 p.

4. Rekomendacijos teismui

1. Imtis priemonių dėl nepakankamai valdomos rizikos, susijusios su darbo užmokesčiui skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimo teisėtumu.

2. Sukurti darbo laiko apskaitos sistemą, kuri užtikrintų tikslią teisėjų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų dirbtų viršvalandžių, darbo laiko poilsio ir švenčių dienomis apskaitą.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus vedėja

Aurelija Brukštutė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus
vyriausiasis valstybinis auditorius

Arūnas Juozas Gabrilavičius